

[Per Hækkerup.]

det hvide mindretal at demonstrere vor afsky for dets metoder og over for afrikanerne give udtryk for vor solidaritet med deres helt selvfølgelige krav om frihed og menneskeværdig behandling. Jeg hilser derfor med glæde det initiativ, der er taget af Den frie faglige Internationale og af Landsorganisationen i Danmark De samvirkende Fagforbund, ikke blot fordi dette skridt er udtryk for en demonstration over for den herskende politik i Sydafrika, men også fordi den har et positivt sigte med oprettelsen af det solidaritetsfond, hvormed fagbevægelsen vil yde sit bidrag til befolkningerne i de såkaldte udviklingslande og naturligvis særlig til sikringen af de demokratiske og faglige rettigheder for arbejderklassen i disse lande.

Derimod mener jeg, at de tanker, der har været fremme forskellige steder om, at vi skulle give vor demonstration det udtryk, at Danmark afbrød de diplomatiske forbindelser med Sydafrika, ikke er vel betænkte. Diplomatisk anerkendelse af en anden stat er ikke udtryk for sym- eller antipati med det styre, der findes i den pågældende stat, men alene for erkendelse af det faktum, at staten eksisterer og har en regering, som udøver magten i landet. Hvis vi skulle ind på at udstrække eller tilbagekalde vor diplomatiske anerkendelse, alt efter hvilken sympati vi havde for de pågældende regeringssystemer, ville vi komme ud i en fuldstændig uholdbar situation, og derfor kan det ikke være meningen, at dette spørgsmål skal inddrages i en demonstrationspolitik over for en styreform, som vi absolut ikke har sympati med.

Jeg vil også gerne give udtryk for glæde over, at de gamle imperier efterhånden afvikles og snart er helt likvideret, og at tidligere kolonier opnår selvstændighed og frihed. Det skaber forudsætninger for at få et godt fremtidigt forhold mellem befolkningerne i den vestlige verden og befolkningerne især i Asien og Afrika. Men om vi skal få et sådant godt forhold, afhænger i ikke ringe udstrækning af os selv. Det drejer sig jo om lande, som først nu skal i gang med et opbygningsarbejde, som de enten vil komme til at udføre i samarbejde med os eller, hvis vi ikke vil, i

samarbejde med andre, og det vil først og fremmest sige den kommunistiske verden. Så må det være vor opgave i praksis at vise dem, at demokratiets vej er farbar, og at den er bedre end de muligheder, den kommunistiske verden kan byde dem. Det må betyde, at vi i vor handlen udadtil over for disse befolkninger må praktisere — man kan sige en slags socialpolitik eller en solidarisk politik i verdensmålestok. Jeg vil også tro, at det er i vor fælles interesse at ophjælpe erhvervslivet i disse områder, ikke mindst fordi vi jo ikke må være i tvivl om, at en varig fred i verden vanskeligt kan tænkes, hvis der er så store spændinger mellem levevilkår og muligheder, som der i øjeblikket findes imellem de fattigste og de rigeste lande.

Jeg er overbevist om, at den danske befolkning er villig til at yde et virkeligt bidrag til en sådan politik, og jeg er glad for den højtærede udenrigsministers tilkendegivelse af, at regeringen vil tage problemet op til overvejelse.

Jeg vil også tro, det vil være hensigtsmæssigt, om man i disse overvejelser, som antydtes af den højtærede udenrigsminister, vil medtage overvejselen af en koordinering af det rige privatinitiativ, som har fundet udtryk i en række organisationers bestræbelser for at iværksætte hjælpeforanstaltninger til de såkaldte teknisk-økonomisk tilbagestående lande.

Det er naturligt, at forholdet mellem de seks og de syv også har spillet en rolle i debatten herhjemme. Den allersidste tids pressemeddelelser tyder på, at der er indtruffet en vis bevægelighed i Englands holdning, og det forekommer mig at give os anledning til en meget behersket optimisme. Vi har tidligere lidt så mange skuffelser, når disse spørgsmål blev forhandlet mellem de seks og de syv, at man næsten tvinges til at være pessimist, og når man erindrer, at de syvs forslag fra Wienmødet i marts ikke blev taget op af de seks, var i hvert fald synspunktet indtil for kort tid siden dette, at der ikke var nogen synlig vej frem for videre forhandlinger. Men det er der nu åbnet mulighed for, og jeg er glad for at have konstateret, at forhandlingerne i Lissabon i de syvs ministermøde har givet udtryk for en mere fleksibel holdning fra de syvs side end den,